4.3.- CONSTRUCCIÓN

Á hora de analiza-la situación da construcción en Galicia no ano 1998, partirase das características xerais do sector amosadas polos datos facilitados polo IGE, Seopan e o servicio de información Ardán.

O primeiro dato salientable do sector en 1998 é a consolidación do mesmo como impulsor do crecemento galego. Tal e como reflicte o **cadro 1.1.1.** (*VEB a prezos de mercado: taxas de variación 1997-98)*, o VEB a prezos de mercado pasa de crecer a taxas negativas en 1996 e no primeiro trimestre de 1997, tanto a nivel galego como estatal, a taxas positivas no resto do ano que continuan en 1998, experimentando neste ano un crecemento medio do 3,1% en Galicia.

A pesar destas taxas de crecemento, hai unha serie de indicadores que parecen contradicir eses datos. Así, a licitación oficial de tódalas administracións públicas reduciuse nun 29,4% en 1998, seguindo a licitación autonómica a mesma tendencia, diminuindo un 10,6% respecto ó ano anterior. A poboación ocupada na construcción reduciuse lixeiramente, e tal e como sinalan os datos da EPA, o peso relativo da mesma no total da poboación galega descende do 10,92% do ano 1997 ata o 10,69% do ano analizado. En termos absolutos, o descenso da ocupación entre ámbolos dous anos é de 0,5 miles de persoas, o que representa un descenso do 0,5% respecto ó ano anterior.

Pola contra, a evolución do consumo de cemento e a evolución da construcción privada reflicte o bo momento da contrucción en Galicia. O primeiro aumenta un 7,5% en 1998 respecto ó ano anterior, en tanto que a construcción de vivendas (iniciadas, visadas e rematadas, consideradas no seu conxunto) aumenta un 24,3% por mor do aumento da vivenda libre, que medra un 31,1% en 1998 respecto ó ano 1997.

Indicadores básicos da construcción

Tal e como se deduce do **cadro 4.3.1.**, a **licitación oficial** en Galicia de tódalas administracións públicas acadou os 139.770 millóns de pesetas (o 4,99% do total licitado en España), o que supón un descenso respecto ó ano anterior de

CADRO 4.3.1. ***Licitación oficial de obras 1998: distribución segundo Administracións***

(en millóns de pesetas)

	Central	Autonómica	Local	Total
A Coruña	8.964	27.472	22.736	59.172
Lugo	5.627	10.625	3.741	19.994
Ourense	2.496	7.751	4.398	14.645
Pontevedra	8.974	29.864	7.122	45.959
Total	**26.061**	**75.712**	**37.997**	**139.770**
98/97 *(%)*	-70,0	-10,6	43,3	-29,4
España	983.154	947.731	870.999	2.801.883
G/E *(%)*	**2,65**	**7,99**	**4,36**	**4,99**

Fonte: *SEOPAN*

29,4%. Segundo os datos disponibles, o mesmo débese ó descenso da licitación tanto da administración central como autonómica, con caídas do 70,0% e do 10,6%, respectivamente, que compensan o incremento da licitación oficial por parte da Administración local.

Atendendo ós diferentes tipos de obra, **cadro 4.3.2.**, predomina a licitación na obra civil, que representa un 51,95% do total da licitación oficial en Galicia, aínda que esta porcentaxe é moi inferior á existente en España no mesmo período (68,37%) e ca existente en Galicia o ano anterior, cando representaba o 78% do total. Ó igual que en España, os sectores de transporte e equipamento social son os dous sectores máis importantes, aínda que mentres que en Galicia a licitación oficial nestes sectores supoñe o 52,22%, en España representa o 58,43%.

Comparada a licitación oficial total de Galicia coa existente noutras comunidades, esta comunidade é a oitava en termos de licitación oficial total, tras Madrid, Cataluña, Asturias, Andalucía, Castela e León, C. Valenciana e País Vasco. Galicia é ademais a segunda comunidade que máis adica, en termos relativos, á edificación, xa que o 48% da licitación oficial corresponde a este tipo de obras.

Desagregando o estudio por provincias, **cadro 4.3.3.**, A Coruña é a que presenta un maior volume de licitacións, tanto no que ó total de edificación se refire como no caso do total de obra civil. Pontevedra é a segunda provincia en importancia, e entre ámbalas dúas provicias concentran o 75,22% do total licitado en Galicia.

Centrando a análise nas administracións autonómicas, e segundo reflicten os datos do **cadro 4.3.4.**, a Xunta de Galicia licitou obras por un total de 75.712 millóns de pesetas, fronte ós 84.661 do ano anterior. En termos relativos, a licitación da Xunta representa o 7,99% do total licitado polas administracións autonómicas en España, co que Galicia é a sexta comunidade no que ó valor licitado se refire, tras Madrid, Cataluña, Asturias, Castela-León e Valencia.

Atendendo ós distintos tipos de obra, a edificación acolleu as dúas terceiras partes do total licitado en Galicia, ó contrario do que aconteceu para o conxunto das administracións autonómicas en España,

CADRO 4.3.2.

Licitación pública de tódalas Administracións nas CC.AA. 1998: distribución segundo tipo de obra

(en millóns de pesetas)

	Galicia		Andalucía		Aragón		Asturias		Baleares		Canarias		Cantabria		Castela - A Mancha		Castela e León	
	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.
Vivenda	**1.364**	**0,94**	7.516	3,07	838	0,76	6.053	2,40	1.496	2,47	5.930	4,25	-	-	1.655	1,26	9.188	3,90
Equipamento social	**34.233**	**23,55**	54.526	22,28	8.328	7,54	22.998	9,11	10.118	16,71	27.271	19,55	6.445	7,23	25.537	19,43	33.252	14,12
Docente	**11.214**	**7,71**	20.597	8,41	1.004	0,91	8.093	3,21	1.518	2,51	10.626	7,62	1.946	2,18	3.293	2,51	3.762	1,60
Sanitarias	**9.573**	**6,59**	7.869	3,21	3.081	2,79	874	0,35	1.625	2,68	5.304	3,80	1.535	1,72	16.725	12,73	6.033	2,56
Deportivas	**7.983**	**5,49**	10.809	4,42	1.479	1,34	10.061	3,99	2.259	3,73	6.205	4,45	1.403	1,57	762	0,58	8.292	3,52
Varias	**5.464**	**3,76**	15.251	6,23	2.765	2,50	3.970	1,57	4.717	7,79	5.136	3,68	1.561	1,75	4.757	3,62	15.165	6,44
Resto edificación	**3.340**	**2,30**	10.555	4,31	1.167	1,06	3.278	1,30	6.084	10,05	4.109	2,95	1.355	1,52	334	0,25	10.022	4,26
Administrativas	**2.819**	**1,94**	4.898	2,00	470	0,43	1.131	0,45	1.232	2,03	1.220	0,87	-	-	45	0,03	2.603	1,11
Industriais	**322**	**0,22**	987	0,40	593	0,54	649	0,26	97	0,16	1.107	0,79	397	0,45	273	0,21	2.945	1,25
Terminais	**200**	**0,14**	4.670	1,91	104	0,09	1.498	0,59	4.755	7,85	1.781	1,28	958	1,07	16	0,01	4.475	1,90
Reparacións	**30.914**	**21,27**	13.896	5,68	9.240	8,36	7.534	2,98	5.250	8,67	8.763	6,28	3.207	3,60	4.755	3,62	17.160	7,29
Transporte	**41.676**	**28,67**	101.119	41,31	74.147	67,11	152.815	60,55	7.654	12,64	66.868	47,93	54.939	61,62	87.409	66,51	105.881	44,96
Estradas	**29.664**	**20,41**	89.680	36,64	45.115	40,83	142.567	56,48	3.736	6,17	63.482	45,50	51.634	57,92	65.001	49,46	86.023	36,53
Ferrocarril	**2.749**	**1,89**	1.197	0,49	29.032	26,28	7.248	2,87	1.789	2,95	-	-	1.281	1,44	22.408	17,05	19.858	8,43
Portos	**9.263**	**6,37**	10.241	4,18	-	-	3.000	1,19	2.129	3,52	3.386	2,43	2.023	2,27	-	-	-	-
Urbanización	**16.165**	**11,12**	32.484	13,27	8.173	7,40	34.552	13,69	24.934	41,17	17.859	12,80	8.526	9,56	4.283	3,26	32.827	13,94
Hidraúlicas	**17.665**	**12,15**	24.670	10,08	8.594	7,78	25.167	9,97	5.022	8,29	8.722	6,25	14.680	16,47	7.443	5,66	27.168	11,54
Total edificación	**69.852**	**48,06**	86.493	35,34	19.574	17,72	39.864	15,79	22.949	37,90	46.072	33,02	11.007	12,35	32.280	24,56	69.622	29,56
Total obra civil	**75.506**	**51,95**	158.273	64,66	90.913	82,28	212.534	84,21	37.610	62,10	93.448	66,98	78.145	87,65	99.135	75,44	165.876	70,44
Total xeral	**145.357**	**100,00**	244.766	100,00	110.487	100,00	252.398	100,00	60.559	100,00	139.521	100,00	89.152	100,00	131.416	100,00	235.499	100,00

	Cataluña		Estremadura		Madrid		Murcia		Navarra		País Vasco		A Rioxa		Comunidade Valenciana		Ceuta e Melilla	
	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.
Vivenda	16.380	4,60	4.299	7,35	17.443	4,66	481	0,80	122	0,26	5.806	3,66	10	0,03	3.468	1,50	1.552	46,15
Equipamento social	57.301	16,09	8.460	14,46	53.298	14,25	12.429	20,73	7.004	15,14	16.445	10,36	2.351	6,86	85.741	37,10	248	7,37
Docente	14.796	4,15	3.226	5,51	10.048	2,69	5.019	8,37	827	1,79	3.936	2,48	-	-	26.218	11,35	-	-
Sanitarias	4.487	1,26	3.616	6,18	6.235	1,67	2.611	4,35	881	1,90	927	0,58	390	1,14	13.313	5,76	-	-
Deportivas	11.549	3,24	386	0,66	7.057	1,89	1.437	2,40	1.567	3,39	7.058	4,45	872	2,54	10.772	4,66	12	0,36
Varias	26.469	7,43	1.232	2,11	29.958	8,01	3.362	5,61	3.728	8,06	4.524	2,85	1.089	3,18	35.437	15,34	237	7,05
Resto edificación	19.293	5,42	722	1,23	19.389	5,18	477	0,80	1.057	2,29	17.993	11,34	141	0,41	9.047	3,92	34	1,01
Administrativas	2.875	0,81	350	0,60	108	0,03	236	0,39	593	1,28	8.769	5,52	-	-	6.748	2,92	34	1,01
Industriais	1.042	0,29	273	0,47	1.262	0,34	146	0,24	464	1,00	12	0,01	75	0,22	534	0,23	-	-
Terminais	15.375	4,32	99	0,17	18.019	4,82	95	0,16	-	-	9.211	5,80	66	0,19	1.765	0,76	-	-
Reparacións	34.118	9,58	5.462	9,33	33.895	9,06	5.629	9,39	3.322	7,18	14.170	8,93	3.609	10,53	3.783	1,64	1.224	36,40
Transporte	100.331	28,17	28.140	48,09	147.632	39,48	17.073	28,48	16.537	35,75	52.593	33,14	17.154	50,06	57.879	25,05	248	7,37
Estradas	77.110	21,65	28.063	47,96	80.401	21,50	16.617	27,71	16.322	35,29	35.856	22,59	17.099	49,90	42.468	18,38	248	7,37
Ferrocarril	4.807	1,35	77	0,13	67.231	17,98	26	0,04	184	0,40	10.010	6,31	55	0,16	12.649	5,47	-	-
Portos	18.414	5,17	-	-	-	-	430	0,72	30	0,06	6.727	4,24	-	-	2.762	1,20	-	-
Urbanización	102.518	28,78	2.449	4,19	70.638	18,89	8.305	13,85	10.883	23,53	23.991	15,12	6.546	19,10	42.152	18,24	15	0,45
Hidraúlicas	26.217	7,36	8.982	15,35	31.674	8,47	15.562	25,96	7.332	15,85	27.723	17,47	4.457	13,01	29.007	12,55	42	1,25
Total edificación	127.091	35,68	18.943	32,37	124.025	33,16	19.016	31,72	11.505	24,87	54.414	34,28	6.110	17,83	102.039	44,16	3.058	90,93
Total obra civil	229.066	64,32	39.570	67,63	249.944	66,84	40.940	68,28	34.751	75,13	104.306	65,72	28.157	82,17	129.039	55,84	305	9,07
Total xeral	356.157	100,00	58.513	100,00	373.968	100,00	59.957	100,00	46.256	100,00	158.720	100,00	34.267	100,00	231.078	100,00	3.363	100,00

Fonte: *SEOPAN*

CES GALICIA

CADRO 4.3.3.

Licitación pública de tódalas Administracións 1998: distribución segundo tipo de obra

Tipo de obra	A Coruña			Lugo			Ourense			Pontevedra		
	1997	**1998**	**98/97**	**1997**	**1998**	**98/97**	**1997**	**1998**	**98/97**	**1997**	**1998**	**98/97**
	(en millóns de pesetas)		*(%)*	*(en millóns de pesetas)*		*(%)*	*(en millóns de pesetas)*		*(%)*	*(en millóns de pesetas)*		*(%)*
Vivenda	517	865	67,3	-	104	-	366	222	-39,3	519	173	-66,7
Equipamento social	11.015	18.869	71,3	1.895	1.607	-15,2	3.300	2.477	-24,9	7.321	11.280	54,1
Resto edificación	4.538	506	-88,8	29	10	-65,5	19	128	573,7	702	2.697	284,2
Reparacións	5.373	11.674	117,3	2.387	5.429	127,4	1.441	3.074	113,3	3.688	6.619	79,5
Transporte	17.487	12.459	-28,8	74.044	10.011	-86,5	9.813	5.353	-45,4	13.121	12.397	-5,5
Urbanización	8.393	9.368	11,6	3.257	1.700	-47,8	577	1.042	80,6	5.704	4.042	-29,1
Hidraúlicas	6.540	5.431	-17,0	2.320	1.133	-51,2	2.607	2.350	-9,9	11.129	8.751	-21,4
Total edificación	21.443	31.915	48,8	4.311	7.150	65,9	5.126	5.901	15,1	12.230	20.769	69,8
Total obra civil	32.420	27.257	-15,9	79.621	12.844	-83,9	12.997	8.745	-32,7	29.954	25.191	-15,9
Total	53.863	59.172	9,9	83.932	19.994	-76,2	18.123	14.645	-19,2	42.184	45.959	8,9

Fonte: *SEOPAN*

CADRO 4.3.4.

Licitación pública das Administracións autonómicas 1998: distribución segundo tipo de obra

(en millóns de pesetas

	Galicia		Andalucía		Aragón		Asturias		Baleares		Canarias		Cantabria		Castela-A Mancha		Castela-León	
	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.
Vivenda	1.244	1,6	3.140	5,0	268	2,3	6.053	5,3	652	4,9	4.935	14,5	0	0,0	1.604	9,6	8.555	8,3
Equipamento social	25.682	33,9	24.001	38,5	1.169	10,0	9.127	8,1	2.920	21,8	16.006	47,1	2.176	8,3	1.697	10,2	5.190	5,0
Docente	10.851	14,3	9.036	14,5	0	0,0	7.794	6,9	0	0,0	10.567	31,1	836	3,2	948	5,7	1.958	1,9
Sanitarias	9.573	12,6	6.610	10,6	598	5,1	745	0,7	1.017	7,6	5.222	15,4	811	3,1	100	0,6	929	0,9
Deportivas	2.902	3,8	7.397	11,9	110	0,9	304	0,3	517	3,9	45	0,1	386	1,5	100	0,6	552	0,5
Varias	2.356	3,1	958	1,5	461	4,0	285	0,3	1.386	10,4	172	0,5	143	0,5	550	3,3	1.750	1,7
Resto edificación	2.742	3,6	2.228	3,6	25	0,2	1.654	1,5	97	8,1	1.089	3,2	270	1,0	0	0,0	3.822	3,7
Administrativas	2.547	3,4	1.995	3,2	25	0,2	221	0,2	0	7,5	1.008	3,0	0	0,0	0	0,0	1.915	1,9
Industriais	177	0,2	0	0,0	0	0,0	355	0,3	97	0,0	0	0,0	40	0,2	0	0,0	1.549	1,5
Terminais	18	0,0	234	0,4	0	0,0	1.078	1,0	0	0,6	82	0,2	230	0,9	0	0,0	358	0,3
Reparacións	22.004	29,1	5.437	8,7	2.266	19,4	1.088	1,0	1.135	24,0	3.212	9,4	1.186	4,5	0	0,0	4.257	4,1
Transporte	11.822	15,6	17.976	28,8	4.798	41,1	68.697	60,6	3.519	26,3	1.919	5,6	10.961	41,7	11.715	70,1	56.526	54,7
Estradas	9.217	12,2	17.462	28,0	4.798	41,1	64.706	57,1	1.661	12,4	1.558	4,6	9.625	36,6	11.715	70,1	52.045	50,3
Ferrocarril	0	0,0	514	0,8	0	0,0	2.647	2,3	1.789	13,4	0	0,0	7	0,0	0	0,0	4.481	4,3
Portos	2.605	3,4	0	0,0	0	0,0	1.343	1,2	69	0,5	361	1,1	1.330	5,1	0	0,0	0	0,0
Urbanización	1.962	2,6	637	1,0	658	5,6	12.200	10,8	2.552	19,1	1.725	5,1	2.493	9,5	58	0,3	8.619	8,3
Hidráulicas	10.255	13,5	8.955	14,4	2.480	21,3	14.506	12,8	2.503	18,7	5.121	15,1	9.189	35,0	1.632	9,8	16.415	15,9
Total edificación	51.673	68,2	34.807	55,8	3.728	32,0	17.922	15,8	4.804	35,9	25.242	74,2	3.632	13,8	3.302	19,8	21.824	21,1
Total obra civil	24.039	31,8	27.567	44,2	7.936	68,0	95.403	84,2	8.574	64,1	8.765	25,8	22.643	86,2	13.405	80,2	81.560	78,9
Total	75.712	100,0	62.375	100,0	11.664	100,0	113.325	100,0	13.377	100,0	34.007	100,0	26.275	100,0	16.707	100,0	103.384	100,0

	Cataluña		Estremadura		Madrid		Murcia		Navarra		P. Vasco		A Rioxa		Comunidade Valenciana		Total España	
	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	%/Total C.A.	Importe	Media
Vivenda	6.516	5,6	1.269	5,6	6.876	4,7	481	1,9	0	0,0	3.602	7,4	0	0,0	3.218	3,3	48.414	4,7
Equipamento social	23.717	20,2	4.506	20,0	18.674	12,8	4.612	18,4	3.467	14,4	6.292	13,0	1.162	11,2	50.879	52,1	201.276	20,3
Docente	12.915	11,0	1.744	7,8	6.160	4,2	3.820	15,2	827	3,4	3.936	8,1	0	0,0	25.920	26,5	97.310	9,0
Sanitarias	2.059	1,8	1.755	7,8	2.232	1,5	770	3,1	507	2,1	671	1,4	367	3,6	9.667	9,9	43.634	5,2
Deportivas	1.014	0,9	27	0,1	181	0,1	0	0,0	406	1,7	1.685	3,5	78	0,8	870	0,9	16.574	1,8
Varias	7.729	6,6	980	4,4	10.100	6,9	22	0,1	1.726	7,2	0	0,0	717	6,9	14.422	14,8	43.757	4,2
Resto edificación	15.073	12,8	531	2,4	4.007	2,8	8	0,0	0	0,0	9.550	19,7	50	0,5	2.810	2,9	43.957	3,9
Administrativas	1.121	1,0	320	1,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	7.350	15,2	0	0,0	2.810	2,9	19.312	2,3
Industriais	82	0,1	113	0,5	0	0,0	8	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2.420	0,2
Terminais	13.870	11,8	99	0,4	4.007	2,8	0	0,0	0	0,0	2.201	4,5	50	0,5	0	0,0	22.225	1,4
Reparacións	14.753	12,6	1.005	4,5	30	0,0	1.951	7,8	2.558	10,7	8.224	17,0	2.093	20,3	1.246	1,3	72.445	10,3
Transporte	29.952	25,5	7.394	32,9	97.406	66,9	8.077	32,2	15.700	65,4	14.086	29,1	4.372	42,3	19.869	20,3	384.790	38,8
Estradas	27.174	23,2	7.394	32,9	61.964	42,6	7.964	31,7	15.649	65,2	685	1,4	4.317	41,8	18.089	18,5	316.024	33,5
Ferrocarril	2.557	2,2	0	0,0	35.442	24,3	0	0,0	40	0,2	8.769	18,1	55	0,5	412	0,4	56.712	3,9
Portos	220	0,2	0	0,0	0	0,0	114	0,5	11	0,0	4.632	9,6	0	0,0	1.369	1,4	12.054	1,3
Urbanización	16.155	13,8	218	1,0	6.443	4,4	296	1,2	150	0,6	2.008	4,2	0	0,0	4.723	4,8	60.895	5,4
Hidráulicas	11.149	9,5	7.563	33,6	12.130	8,3	9.680	38,6	2.140	8,9	4.620	9,5	2.659	25,7	14.958	15,3	135.954	18,0
Total edificación	60.059	51,2	7.311	32,5	29.588	20,3	7.051	28,1	6.024	25,1	27.668	57,2	3.305	32,0	58.153	59,5	366.091	37,8
Total obra civil	57.255	48,8	15.175	67,5	115.979	79,7	18.053	71,9	17.990	74,9	20.714	42,8	7.031	68,0	39.550	40,5	581.639	62,2
Total	117.314	100,0	22.486	100,0	145.566	100,0	25.104	100,0	24.014	100,0	48.382	100,0	10.335	100,0	97.703	100,0	947.731	100,0

Fonte: SEOPAN

onde a obra civil acolleu o 62% da licitación.

En canto á **construcción de vivendas**, os datos do **cadro 4.3.5.** amosan un aumento no número de vivendas iniciadas e visadas. En termos cuantitativos, éstas aumentan un 116,4% e un 12,7%, respectivamente, en relación ó ano anterior. A causa desta evolución é o comportamento da construcción da vivenda libre. En España, pola contra, o volume de vivendas visadas descende lixeiramente, mentres que o aumento nas vivendas iniciadas chega ó 30,7%.

Dentro do Plan Galego de Vivenda (PGV) proxectado para 1998, solicitáronse 2.740 vivendas e fixéronse un total de 3.119 calificacións provisionais, o que representa o 119,2% do previsto. Salienta o réxime xeral, onde, con 901 solicitudes,

CADRO 4.3.5.

Construcción de vivendas en Galicia e España 1997-98

Vivendas iniciadas

	Galicia			España (1)		
	P.Oficial	Libres	Total	P.Oficial	Libres	Total
1997	**3.190**	**7.762**	**10.952**	44,0	258,3	302,3
1998	**2.085**	**21.618**	**23.703**	43,7	351,4	395,1
98/97 *(%)*	**-34,6**	**178,5**	**116,4**	**-0,7**	**36,0**	**30,7**

Vivendas rematadas

	Galicia			España		
	P.Oficial	Libres	Total	P.Oficial	Libres	Total
1997	**4.042**	**15.872**	**19.934**	52,4	224,3	276,7
1998	**3.644**	**13.788**	**17.432**	49,7	226,6	276,3
98/97 *(%)*	**-9,8**	**-13,1**	**-12,6**	**-5,2**	**1,0**	**-0,1**

Vivendas visadas

	Galicia			España		
	P.Oficial	Libres	Total	P.Oficial	Libres	Total
1997	**2.964**	**20.896**	**23.860**	72,1	330,0	402,1
1998	**2.631**	**24.262**	**26.893**	46,6	286	332,6
98/97 *(%)*	**-11,2**	**16,1**	**12,7**	**-35,4**	**-13,3**	**-17,3**

(1) os datos de España están en miles
Fonte: *IGE, INE*

CADRO 4.3.6.

Resultados 1998 (1) do Plan de Vivenda 2190/1995

	Réxime xeral	Réxime especial	Prezo taxado	Rehabilitación	Total
A Coruña					
Solicitudes	304	168	303	81	856
Calif. provisionais	404	213	272	279	1.168
Calif. definitivas	509	431	272	197	1.409
Lugo					
Solicitudes	95	210	111	43	459
Calif. provisionais	179	245	85	54	563
Calif. definitivas	160	357	85	130	732
Ourense					
Solicitudes	95	102	86	48	331
Calif. provisionais	100	84	87	70	341
Calif. definitivas	39	154	87	65	345
Pontevedra					
Solicitudes	407	173	403	111	1.094
Calif. provisionais	317	159	390	181	1.047
Calif. definitivas	348	393	390	137	1.268
Total					
Solicitudes	**901**	**653**	**903**	**283**	**2.740**
Calif. provisionais	**1.000**	**701**	**834**	**584**	**3.119**
Calif. definitivas	**1.056**	**1.335**	**834**	**529**	**3.754**
Plan vivenda (obxectivos a 30-9-98)	**780**	**404**	**700**	**414**	**2.298**

(1) os datos de 1998 son ata o 30 de xuño, debido a que as calificacións do Plan 96/99 pecháronse a esa data polo cambio de Plan (Plan de Vivenda 1998/2001)
Fonte: *Instituto Galego da Vivenda e Solo*

CADRO 4.3.7.

Axudas á reconstrucción e rehabilitación de vivendas familiares no medio rural galego 1997-98

	Solicitudes		Aprobacións provisionais				Aprobacións definitivas	
	1997	1998	1997		1998		1997	1998
			número	importe *(en pesetas)*	número	importe *(en pesetas)*		
Reconstrucción								
A Coruña	63	53	50	49.461.633	45		45	42
Lugo	3	10	6	5.591.517	5		7	4
Ourense	8	13	7	6.992.183	8		4	6
Pontevedra	4	6	3	2.261.120	4		4	4
Total	**78**	**82**	**66**	**64.306.453**	**62**	**61.349.485**	**60**	**56**
Rehabilitación								
A Coruña	1.780	1.197	1.628	615.389.219	866		827	1.030
Lugo	2.620	1.751	1.107	470.375.172	2.252		3.342	1.565
Ourense	1.721	1.212	1.254	468.627.994	1.315		635	1.096
Pontevedra	680	466	564	229.192.531	450		302	441
Total	**6.801**	**4.626**	**4.553**	**1.783.584.916**	**4.883**	**1.911.373.326**	**5.106**	**4.132**
Axudas totais								
A Coruña	1.843	1.250	1.678	664.850.852	911		872	1.072
Lugo	2.623	1.761	1.113	475.966.689	2.257		3.349	1.569
Ourense	1.729	1.225	1.261	475.620.177	1.323		639	1.102
Pontevedra	684	472	567	231.453.651	454		306	445
Total	**6.879**	**4.708**	**4.619**	**1.847.891.369**	**4.945**	**1.972.722.811**	**5.166**	**4.188**

Fonte: *Instituto Galego da Vivenda e Solo*

se realizaron 1.000 calificacións provisionais (28,2% máis das proxectadas). No réxime especial, o número de calificacións provisionais superou nun 61,6% ás previstas no plan. Estes datos están contemplados no **cadro 4.3.6.**

Por provincias destaca Pontevedra, con 1.094 solicitudes, e A Coruña, con 856, o que supón o 39,9% e o 31,2% do total, respectivamente. Lugo representa o 16,8% e Ourense, o 12,1%.

En canto á rehabilitación e reconstrucción, xunto coas axudas previstas no PGV, aplícase unha normativa autonómica de axudas á rehabilitación e reconstrucción de vivendas familiares no mundo rural, independentemente do plan. Fronte ás 283 solicitudes do PGV houbo 4.708 na normativa autonómica. A meirande parte das solicitudes corresponderon ás axudas de rehabilitación (98,3%) e só un 1,7% das mesmas correponderon ás axudas de reconstrucción. O **cadro 4.3.7.** recolle estes datos, e amosa que no caso da rehabilitación, en 1998, fixéronse un total de 4.883 aprobacións provisionais e 4.132 definitivas.

No concernente ó **consumo de cemento**, materia prima fundamental na construcción, despois dunha leve subida en 1997 trala saída da crise do ano anterior, en 1998 o consumo en Galicia aumenta un 7,52% respecto ó ano 1997 e representa o 7,21% do total consumido en España.

Desagregando o estudio por provincias, Pontevedra non só segue a se-la provincia con maior consumo de cemento, cun 46% do total, senón que é a que experimenta unha maior taxa de crecemento, co 16,1%. A provincia de Ourense é a única provincia que rexistra un descenso no mesmo.

A evolución da producción de cemento foi similar á do consumo no que

CADRO 4.3.8. ***Produción e consumo de cemento 1997-98***

	Produción			Consumo		
	1997	1998	98/97	1997	1998	98/97
	(en Tm.)		*(%)*	*(en Tm.)*		*(%)*
A Coruña	--	--	--	700.675	707.334	0,95
Lugo	477.940	530.300	10,96	248.549	280.870	13,00
Ourense	--	--		245.041	219.978	-10,23
Pontevedra	--	--	--	884.849	1.027.232	16,09
Total	**477.940**	**530.300**	**10,96**	**2.079.114**	**2.235.414**	**7,52**
España	27.933.154	32.449.065	16,17	26.794.598	30.990.046	15,66
G/E *(%)*	**1,71**	**1,63**	**-0,08**	**7,76**	**7,21**	**-0,55**

Fonte: *Oficemen*

á tendencia se refire, aumentando un 10,96% respecto ó ano anterior. Como reflicte o **cadro 4.3.8.**, a provincia de Lugo acapara o total da produción de cemento en Galicia, que representa o 1,63% do total producido en España.

Indicadores empresariais

Segundo o criterio de selección de empresas seguido por Ardán, en 1997 había en Galicia a 2.821 empresas relacionadas coa construcción, que supoñen o 25,35% do total de empresas consideradas, tal e como reflicte o **cadro 4.3.9.** O valor engadido xerado polas empresas do sector da construcción ascendeu a 174.430,15 millóns de pesetas en 1997, o 18,41% do total xerado polo conxunto de empresas consideradas na mostra, sendo o seu emprego medio de 17 traballadores por empresa.

As actividades máis importantes que comprende o grupo, recollidas no devandito **cadro 4.3.9.**, son as de contratistas xerais e as de promotores de obras, con 808 e 487 empresas, respectivamente. En conxunto, estas dúas actividades xeran o 46,4% dos ingresos de explotación do grupo e o 42,65% do valor engadido bruto a custo de factores.

Os núcleos de localización das empresas do sector concéntranse nas zonas de A Coruña, Vigo e Pontevedra. Entre as tres zonas acaparan o 40,9% do VEB total galego a custo de factores. Destaca o crecemento do VEB xerado en A Coruña (26,48%) e Santiago (17,47%) respecto ó ano anterior **(cadro 4.3.10.**).

Atendendo á evolución da actividade: ingresos, custos e resultados, o **cadro 4.3.11.** reflicte un crecemento do VEB a custo de factores dun 12,77% respecto ó ano anterior e un aumento importante do resultado económico neto de explotación (22,09%) e do resultado neto do exercicio (35,73%), así como un descenso relativo do VEB, que pasa do 27,95% dos ingresos de explotación en 1996 ó 25,24% do ano 1997.

O **cadro 4.3.12.** amosa a evolución do investimento e o financiamento, onde queda reflectido que no sector da construcción predomina o financiamento vía acreedores a curto prazo, que representa o 61,37% das fontes de financiamento.

No que ó estudio económico e financeiro se refire, os indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación, **cadro 4.3.13.**, reflicten unha aceleración no crecemento dos ingresos

CADRO 4.3.9.

Sector construcción e obras públicas 1997: actividades que comprende o grupo

(en millóns de pesetas)

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	*Cash-flow*	Activo total	Emprego medio
Area e gravilla para a construccción	34	6.495,00	2.695,47	1.126,35	10.150,79	12
Cemento e preparados de formigón, cal e xeso	36	28.914,87	8.533,04	4.094,32	35.351,48	34
Prefabricados de formigón	64	19.952,72	5.186,21	1.120,77	17.156,71	23
Fabricación outros productos para construcción	40	14.092,22	4.798,49	796,26	19.548,40	29
Traballos de carpintería metálica	232	37.346,38	12.752,92	1.599,59	24.300,59	17
Promotores de obras	487	136.823,67	23.476,53	9.776,46	223.904,43	5
Contratistas xerais	808	183.943,32	50.912,06	6.416,86	198.579,14	20
Construccións pesadas	51	63.746,11	15.451,68	2.096,34	54.738,64	70
Preparación de obras	89	16.239,47	5.974,21	1.814,83	17.501,08	15
Instalacións eléctricas	225	37.422,96	13.788,61	1.491,94	26.301,94	20
Fontanería, calefacción e aire acondicionado	149	21.598,93	6.554,28	463,36	13.499,25	14
Rematado de edificios e obras	312	38.698,37	13.958,28	1.192,52	23.946,51	15
Distrib. maiorista de materiais para construcción	213	74.734,83	8.574,04	2.900,26	40.718,20	9
Distrib. minorista de materiais para construcción	81	11.167,81	1.774,34	268,96	6.427,80	8
Total	**2.821**	**691.176,66**	**174.430,15**	**35.158,80**	**712.124,95**	**17**
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas	**25,35%**	**14,53%**	**18,41%**	**13,73%**	**20,32%**	

Fonte: *Ardán*

CADRO 4.3.10.

Sector construcción e obras públicas 1996-97: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

(en millóns de pesetas)

Núcleos	1996	1997	97/96
A Coruña	22.492,18	28.447,05	26,48
Vigo	23.347,35	25.147,00	7,71
Pontevedra	17.475,20	17.753,61	1,59
Ourense	7.990,11	9.187,83	14,99
Santiago	7.512,70	8.825,18	17,47
Lugo	5.021,92	5.429,69	8,12
Arteixo	3.511,28	3.906,91	11,27
O Porriño	3.105,35	3.641,08	17,25

Fonte: *Ardán*

CADRO 4.3.11. ***Evolución da actividade no sector construcción e obras públicas 1996-97: ingresos, custos e resultados***

	1996		1997		97/96
	(en millóns de pesetas)	*(%)*	*(en millóns de pesetas)*	*(%)*	
Ingresos de explotación	553.431,69	100,00	691.176,66	100,00	24,89
Consumo e outros gastos de explotación	398.747,78	72,05	516.746,51	74,76	29,59
Valor engadido bruto a custo dos factores	154.683,91	27,95	174.430,15	25,24	12,77
Gastos de persoal	107.346,21	19,40	117.487,75	17,00	9,45
Resultado económico bruto da explotación	47.337,71	8,55	56.942,40	8,24	20,29
Amortizacións	11.154,61	2,02	12.765,01	1,85	14,44
Resultado económico neto da explotación	36.183,10	6,54	44.177,39	6,39	22,09
Carga financeira	14.278,19	2,58	13.339,10	1,93	-6,58
Resultado de actividades ordinarias	21.904,91	3,96	30.838,29	4,46	40,78
Resultado de actividades extraordinarias	2.310,81	0,42	1.250,80	0,18	-45,87
Resultado antes de impostos	24.215,71	4,38	32.089,09	4,64	32,51
Impostos	7.717,03	1,39	9.695,30	1,40	25,64
Resultado neto do exercicio	16.498,69	2,98	22.393,79	3,24	35,73
Cash-flow	27.653,29	5,00	35.158,80	5,09	27,14

Fonte: *Ardán*

CADRO 4.3.12. ***Evolución do investimento e do financiamento no sector construcción e obras públicas 1996-97***

	1996		1997		97/96
	(en millóns de pesetas)	*(%)*	*(en millóns de pesetas)*	*(%)*	
Activo total	643.767,17	100,00	712.124,95	100,00	10,62
Activo fixo (neto)	132.489,04	20,58	145.334,17	20,41	9,70
Gastos amortizables	2.829,05	0,44	2.492,64	0,35	-11,89
Inmobilizado inmaterial	12.443,73	1,93	14.577,67	2,05	17,15
Inmobilizado material	89.505,56	13,90	99.333,95	13,95	10,98
Outro inmobilizado	27.139,43	4,22	27.843,01	3,91	2,59
Outro activo fixo	571,26	0,09	1.086,90	0,15	90,26
Circulante neto	511.278,13	79,42	566.790,78	79,59	10,86
Existencias	266.516,91	41,40	280.311,94	39,36	5,18
Debedores	197.604,11	30,69	227.215,34	31,91	14,99
Tesourería	28.112,23	4,37	35.517,93	4,99	26,34
Outro activo circulante	19.044,88	2,96	23.745,58	3,33	24,68
Fontes de financiamento	643.767,17	100,00	712.124,95	100,00	10,62
Financiamento permanente	245.100,92	38,07	275.081,38	38,63	12,23
Fondos propios	152.977,69	23,76	174.471,04	24,50	14,05
Recursos alleos l/p	90.069,50	13,99	97.542,68	13,70	8,30
Ingresos distribuidos en varios exercicios	2.053,73	0,32	3.067,66	0,43	49,37
Acreedores a curto plazo	398.666,26	61,93	437.043,57	61,37	9,63
Fondo de rotación	112.611,87	17,49	129.747,21	18,22	15,22

Fonte: *Ardán*

CADRO 4.3.13.

Sector construcción e obras públicas 1996-97: estudio económico-financeiro

Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

	Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega
1996	9,21%	8,45%	32,80%	25,06%	24,40%	17,25%	4,06%	3,30%	2,11%	1,37%	2,81%	2,86%
1997	15,34%	10,30%	29,65%	24,44%	22,32%	16,55%	4,02%	3,38%	1,73%	1,15%	2,92%	3,16%

Rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficente de endebedamento	
	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega	Empresa do sector	Empresa galega
1996	6,29%	6,76%	4,22%	3,57%	1,50	1,82	12,16%	13,40%	4,02%	3,78%	3,39	2,49
1997	6,67%	6,96%	4,15%	3,66%	1,62	1,88	15,26%	15,23%	3,54%	3,37%	3,38	2,46

Fonte: *Ardán*

superior ó constatado para o conxunto das empresas galegas, unha diminuición do peso relativo dos gastos de persoal e unha reducción da carga financeira. En canto á rendibilidade e magnitudes asociadas, aumentan as rendibilidades económica e financeira por mor da evolución positiva das variables das que dependen.

O nivel de endebedamento, malia o seu lixeiro descenso, segue a estar a niveis moi superiores ós do conxunto da empresa galega.